

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΑΟΥΣΑΣ

Του Αγγελου Βαλταδώρου

Την εποχή γύρω στο 1895 επι τουρκοκρατίας ακόμη, όταν κατασκευάζονταν η Σιδηροδρομική Γραμμή Θεσ/νίκης - Μοναστηρίου, το τρένο δεν πέρασε από τη Νάουσα.

Ήταν ευθύνη όλων, των τότε δημοτικών αρχόντων, των εκπολιτιστικών οργανώσεων, των επαγγελματιών σωματείων, των κομματικών παρατάξεων, ακόμα και της εκκλησίας που την εποχή εκείνη ασκούσε και πολιτική εξουσία.

Ξένος ο εργοδηγός της γαλλικής εταιρείας, που κατασκεύαζε τη σιδηροδρομική γραμμή επί Τουρκοκρατίας, αλλά Έλληνας είδε την εγγληματική αδιαφορία των τοπικών αρχών της τότε Νάουσας και μια των ημερών - Κυριακή - ανέβηκε σ' ένα κάθισμα στο κατάμεστο τότε Κιόσκι και φώναξε:

“- Ναουσαίοι Ξυπνήστε. Δώστε διακόσιες (200) χρυσές λίρες στην κατασκευάστρια της γραμμής, γαλλική εταιρεία για να περάσει από την πόλη σας και να μην την αφήσετε στο περιθώριο”.

Αλλά τη φωνή του την πήρε το δροσερό αεράκι, για να μείνει μακριά η Νάουσα από τη γραμμή του τρένου και να γίνει μια πόλη περιφερειακή - παράμερη.

Αργότερα βέβαια έγινε αντιληπτό από όλους το μέγεθος της διαφυγής μιας κοσμογονικής ευκαιρίας, στην οποία συνέβαλαν με την αδιαφορία και την αποστροφή τους και οι βιομήχανοι της τότε εποχής, με την υστερόβουλη σκέψη ότι το τρένο θα δημιουργούσε διάφορες μικρότερες επιχειρήσεις που θα στένευαν με τις προσλήψεις εργαζομένων και τον δικό τους κύκλο απασχόλησης.

Και όταν το έτος 191,9 από την επόμενη γενιά των βιομηχάνων ο Γρηγόριος Λόγγος, Γεώργιος Κύρτσος και Γιάννης Τουρπάλης, αντελήφθη-

σαν το μέγεθος της παρακάμψεως της Νάουσας, ίδρυσαν τον “Εξωραϊστικό Σύλλογο Ναούσης”, με σκοπό την τουριστική ανάπτυξη της Νάουσας και τον οποίο σύλλογο το 1920 με νέα απόφασή τους, μετέβαλαν σε σωματείο, και αυτό, σε ανώνυμη εταιρεία με τον τίτλο “Ηλεκτρικός Σιδηρόδρομος Ναούσης”, σκοπός του οποίου ήτο η σιδηροδρομική σύνδεση της πόλης με το σιδηροδρομικό σταθμό Ναούσης, έτσι ώστε η ζημιά που προκλήθηκε από τον παραμερισμό της Νάουσας με την απομάκρυνσή της από το τρένο, κάπως να μειωθεί. Ήταν ένα έργο πνοής που θα συνέβαλε ενεργητικά στη σύνδεση της Νάουσας με το τρένο, τοπικής βέβαια εξυπηρετήσεως, αλλά που θα βοηθούσε και στον τουρισμό της με τη γραφικότητά του.

Για την πραγματοποίησή του εξεδόθηκαν μετοχές των εκατό (100) δραχμών, οι οποίες προσφέρθηκαν και αγοράστηκαν με προθυμία από το λαό της Ναούσης, που αγάλιασε αυτήν την προσπάθεια (εταιρεία λαϊκής βάσεως) Οι μετοχές αυτές χάθηκαν αργότερα για λόγους που δεν είναι του παρόντος.

Ετσι με την ευθύνη των πρωτεργατών, ξεκίνησαν τις τυπικές διατυπώσεις για την πραγμάτωση - κατασκευή - του μικρού ηλεκτροκίνητου τρένου για τη σύνδεση του Σιδηροδρομική Σταθμού με την πόλη της Νάουσας. Προς τούτο προσέλαβαν έναν τεχνικό ονόματι Κυριακίδη, που άρχισε να χαράσσει τη διαδρομή του. Παραγγέλθηκαν και έφθασαν οι σιδηροτροχιές - ράγες σε διεθνείς διαστάσεις, ζητήθηκαν δε από το εξωτερικό προσφορές για τη μηχανή και τα βαγόνια του. Και ενώ όλοι με χαρά και σιγουριά ανέμεναν την ολοκλήρωση του έργου, έπεσε κεραυνός εν αιθρία: Το αρμόδιο Υπουργείο της ελληνικής πολιτείας δεν ενέκρινε το έργο.

Και τότε προ αυτής της τροπής της καταστά-

σεως, αποφασίζεται από τη διοίκηση και τους μετόχους, η ίδια η εταιρεία να αναλάβει (έτος 1923) την ηλεκτροδότηση της πόλεως Ναούσης, με δεδομένο ότι η εταιρεία κατείχε το 37% εκ της υδατοπτώσεως του νερού της Αράπιτσας στην περιοχή της Λαζαράσκας, προερχόμενο από την εισφορά του Γρηγορίου Λόγγου.

Και όταν το έτος 1924 χορηγήθηκε η σχετική άδεια από την πολιτεία, άρχισαν οι εργασίες διανομής που περατώθηκαν σε μια διετία υπό την τεχνική διεύθυνση του Γερμανού ειδικού Βίλι Ζαουρβάλτ, ο οποίος έζησε στη Νάουσα μέχρι τη λήξη της Κατοχής και απεχώρησε μαζί με τους άλλους Γερμανούς.

Το 1928 γίνεται αλλαγή του τίτλου της εταιρείας και από Ηλεκτρικός Σιδηρόδρομος Ναού-

σης, μεταβάλλεται σε Ηλεκτρική Εταιρεία Ναούσης.

Η εταιρεία αυτή έζησε και λειτούργησε 30 περίπου χρόνια και προσέφερε τις υψηλού επιπέδου υπηρεσίες της σε μια εποχή που η Ελλάδα στο θέμα της ηλεκτροδότησης ήταν ακόμη στο σκοτάδι και που εθεωρείτο τότε η Νάουσα προνομιούχος από αυτής της απόψεως. Σ' αυτό, ανάμεσα στα άλλα, συνέτεινε και η επιτυχημένη διαχείρισή της από τα πρόσωπα που τη διοίκησαν, μεταξύ των οποίων αξίζει να αναφέρουμε τον μακαρίτη Μιχάλη Γουργουλιάτο.

Διέκοψε αναγκαστικά λόγω λειτουργίας της ΔΕΗ

* Πληροφορίες Μιχ. Γουργουλιάτου μέσω Αχιλ. Γκούτα.

Μια μεγάλη παρέα με ξεχωριστές ικανότητες

Σε συνεργασία με το Συμβουλευτικό Κέντρο Δήμου Νάουσας και την Εργατική Εστία, εδώ και ένα περίπου χρόνο ξεκίνησε στην πόλη μας μια πρωτοπόρα για τα τοπικά δεδομένα προσπάθεια, που αφορά την επαγγελματική κατάρτιση και αποκατάσταση ΑμΕΑ.

Πρόκειται για το Παραγωγικό Εργαστήριο "Υ-ΦΑΔΙ", το οποίο δίνει την ευκαιρία σε νέους με ιδιαίτερες ικανότητες, κοινωνικά αποκλεισμένους, να ξεδιπλώσουν άγνωστες μέχρι χθες πτυχές της προσωπικότητάς τους, να νιώσουν τη χαρά της δημιουργίας να ζήσουν νέες εμπειρίες και κυρίως ν' απολαύσουν τα αγαθά που προσφέρει η εργασία.

Πάμπολλες φορές προβληματίζομαι κι αναρωτιόμαι τι απογίνονται τα παιδιά της Νάουσας που είτε τελειώνουν το Ειδικό Σχολείο, είτε έχουν κάποιο άλλο πρόβλημα και δε μπορούν να ενταχθούν στην υπάρχουσα επαγγελματική εκπαίδευση, με αποτέλεσμα όταν ενηλικιωθούν να κλείνονται και πάλι στα σπίτια τους με τα γνωστά επακόλουθα.

Ζώντας στη Σχολή μας, το ΚΕΝΕ Εργατικής Εστίας, την αγωνία ορισμένων γονέων που ύστερα από συνεργασία με το Ειδικό Σχολείο δεχθήκαμε να φοιτήσουν τα κορίτσια τους στα τμήματά μας, ήθελα από καρδιάς να δημιουργηθεί ένας

Της Ευγενίας Ζάλιου

Υπεύθυνης του εργαστηρίου